

A nép nevében

Hazafias revü (részlet)

MÁSODIK NAP

TRIANON

Hazahit és országablás. A bűnös város. Terror vörösben és fehérben. A béke asztala. Ki utazik? Az antant jó tanácsai. Gazdák a kutyajogokról. Bírósági Betlehem. Időutazás: 1945–1920–1918–1919–1909–1920–1921–1945

A tárgyalóterem falán a Kárpát-medence domborzati térképe, Teleki nemzetiségi térképe, valamint Trianon-plakátok mindenféle nyelven. „Englishmen! Would you accept this peace?” „Giustizia per l’Ungheria la grande mutilata!” „Why the Treaty of Trianon is void” „Voulez-vous quatre Alsaces?” „Átkozott a kéz, mely ezt a békét aláírja” „Az Úr oltára te vagy, emeld fel a fejed!” „Nagy volt a magyar és újra nagy lesz!” stb. A bírói pulpitus helyén egy viszonylag kis asztal, azon írnak alá a békét a magyar delegátusok. További asztaloknál elegáns, boldog közönség, előttük a Trianon nevű csokikrém süti és/vagy a Trianon nevű memóriajáték. Ők eleinte félhomályban.

Bejön egy trió, mindegyiken nemzeti rockos póló, brékelnek. Mögöttük bevonul egy fekete fátyolos nőalak, Hungária, most köpeny van rajta, a köpeny fekete szárnyai szétnyílnak és kifeszülnek, agyalakú Nagy-Magyarországot formázva. A köpeny hátoldalán a trianoni szerződés következményei látszanak: az elszakított területek és a csonka haza.

REVÍZIÓ RAP *felvétélről* Tégy magadévá, egyél, aztán tégy magadévá, vegyél erőt magadon, ha nem tetszenék, aztán tégy magadévá, takarj le, aztán tégy magadévá, de a kritikát kezd magadon, takard le, ami nem tetszik belőled, aztán tedd magadévá, végy erőt rajta, úgy tedd magadévá, edd meg, aztán tedd magadévá, ne legyen, ami nem elfogadható belőled, azt is tedd magadévá, ne fuldokolj tőle, tedd magadévá, ne fuldokolj tőlem, tégy magadévá; igyál, engem igyál, sose oltsam szomjadat, úgy szomjazz, mint aki sivatagban jár, miután magadévá tettél és útnak eredtél, úgy járj, mint akiben a sivatag szomjúsága lakik, a szomjúság legyen a szemed, csak engem lásson, egyre mélyebbre ásson magában, a szomjúságban, éljen a látomásban, a vízióban, a gyötrelmes tűzben, a revízióban, féljen, ha nem ott él, a falra írtban és rajzoltban, egy ország a sírban, a sírboltban, a földön és a föld alatt, tedd magadévá, föl ne add!

Bejön egy férfi fekete bocskaiában, beáll a köpenyes nőalak elé, az eltakarja, majd kitakarja.

VÁDLOTT *elmondja, közben egyre mozgékonyabb, aztán csatlakozik a brékelőkhöz* Mutassanak egy olyan embert, aki ne állt volna a revízió mögé, akinek ne tartakta volna el igaz alakját a haza igazságának árnyéka, akinek ne suhogott volna a szeme előtt a sérelem fekete legyezője, aki ne azzal ébredt volna, hogy egyedül van, mint az uja, pedig ott feküdt mellette szerető hitvese, és ne azzal tért volna nyugovóra, hogy az utolsó pohár után még a haza keserű kelyhét is fenéki üritette, aki ne kívánta volna egybeforrasztani, ami szétesett!

Bejön egymás után két férfi: ők a hazafias tanúk, mindkettő más-más színű bocskaiban.

HAZAFIAS TANÚ 1 *mint az előző, egyre mozgékonyabb, végül brékel* Minden honfi igyekezett kiüresíteni magát, már ha nem volt belül eleve üres, megszabadulni az önzés ballasztjától, hogy ne húzza le a földre a fizetés, a sok, a kevés, ne teperje le a ragaszkodás, a gyomorhoz, a nyomorhoz, ne rekedjen meg útban a teljesség felé, a bérességnél, az aljasságnál, mindenki igyekezett megszabadulni a béklyóktól a nagy közös célért, a visszaszerzésért, és részesedni a nagy közös energiából, a nemnemsohából.

HAZAFIAS TANÚ 2 *mint az előzők* Végül ezt sugározta már az ember, ez áradt belőle, nem volt mese, nem lehetett elfutni előle, nagyhazafény, ez gondolkodott érte és helyette, egy szuperagy, ez érződött fűben-fában, minden kis ízben, vacsorában, reggeliben és ebédben, ez a sugárzó, kocsonyás entitás, maga az elvesztett integritás, az ősi egység a Kárpátok alatt, ahová betörték, de amit betörni sose tudtak.

Brékelők el. Hungária megfordul.

Bejön sztárallűrökkel a szakértő, egy showman és egy professzor keveréke. Hungária lassan táncolni kezd, egy meglőtt madár mozdulatait táncolja.

SZAKÉRTŐ *hol Hungáriára, hol a térképekre, plakátokra mutogatva* Ez nem rabulisztika, nem misztika, nem szofisztika, sima ballisztika. Adva volt a tetem, nem medve, nem szarvas, nem róka, egy kicsinyített Európa, a szike, a békeszike szépen feldarabolta, pont úgy, mintha északon lejönne róla Skandinávia, a Baltikum, Nyugaton egy darabka Anglia, délen Ibéria, Itália, a Balkán, Ukrajna és Románia, mintha öt kéz kapna zsákmány után, csupa hosszú karom, ezt látni szerte az országban, minden köztérben, minden hivatali falon, de ahhoz, hogy terítéken legyen a nagyhaza, valakinek le kellett terítenie, lövések dördültek, bár nem a csatatéren, ezek nem ott, ezek terített asztal mellett süttették el a fegyvert, térképpel leterített asztalok mellett sülték el a fegyverek, egyik a másik után, könnyű volt nekik, a térkép nem szalad el, önök kérték, önök lötték, tessék, fogják és vigyék, a térkép nem szalad el, a néptérkép nem is, lehet, hogy egy kicsit hamis, mindegy, meg van löve, az a nép, az igen, az a középnép, az a beékelődött, befészkelődött, az nagyon ficergett és mocorgott ahelyett, hogy meghúzta volna magát, de most már csak a belét húzza, mert ez bizony meglötte, a többi meg elvitte, a maga részét, meg még egy darabot, hát ugye aki ilyen ügyesen lő abban a sűrűben, az asztali beszélgetések sűrűjében, a titkos tárgyalások rengetegében, aki ilyen ügyesen lő

döz, az nagyobb részt kap, csak azért nem még nagyobbat, mert azért mégiscsak kell közjük valami ék, valami ék ott középen, alul, a mélyedésben, bár most csak rongy, olyan ágy elé való irha, amire felkeléskor rátehetem a lábom, hogy ne fázzon. Ez is meglőtte, az is meglőtte, és szépen mind hazavitte, ami járt neki, a martalékot. Ismerjük el, jó volt az irányzék, jó a széljárás, és tök balfácán a vad.

Szakértő, Hungária el.

A háttérben híradófilmkockák úsznak egymás után, az őszirózsás forradalom és a Tanácsköztársaság képei. Az előtérben euritmikus táncot mutat be három honanya. Ők a magyar Hórák, némi Nemeszisz-beütéssel. Hangjuk lehet másé.

HONANYA 1 Mi senkiét elvenni nem, mi a magunkét megtartani igen, de a színpad zsinórmesterei más jövőt írtak. A háttéren sötét alakok surrantak át, láthatatlan sűgők suttogása rémlett, majd előállt valaki, elkezdett vonítani és farkastorokból kiáltotta világgá a homályból jövő sugallatokat. Közben egy csoport akasztófát lóbált a levegőben, rajta piros huszárnadrágba bujtatott báb lógott, a múlt, az ország első szolgája. Aljas ígézet tartotta lenyűgözve a teret, a teret és az időt, egy láthatatlan bűvölet rettenetes szeme. Valami bestiális hatalmi vágy energiája volt az, gyökerei titokzatos mélységekből eredtek, elágaztak a földgolyó felett, kerülték a veszélyt, kivárták a percet, alattomosan szőttek és szívósan kapaszkodtak.

HONANYA 2 Vér van a városban, a főváros nyitott fejsebként lüktet és minduntalan előnti gondolatainkat. Menekültek mindenünnen. A pályaudvarokon poggyászhegyek. Abroszba kötött batyuk, ruháskosarak, teletömött gyerek-kocsik, angol bőrröndök, tyúkólak, kofferek, tarisznyák. Együtt fogunk lakolni a németekkel. Mi, Európa leglovagiasabb nemzete. Csak az a kérdés, melyik tagját vágják le az alvónak? Pillanatnyi világosságok, döbrent sejtések, kicsiny lámpák, azonnal eloltja őket a vihar. Mintha örültek komponálnák el a sorsunkat. A magántulajdont mellbe löki a végzet.

HONANYA 3 A fájdalmak hangja lerohan a hegyekről és összeörvénylik a rónák felett. Minden helyet elfoglaltak, a hatalom az övék. Egy ganajos láda tetején valaki szónokol. Rekedt reklámhangja gyűlöletet okád szét. Felvágják a miénk hátát, sőt tömnek a sebbe, aztán összevarrják a vérző húst és úgy hajtják világgá a szerencsétleneket. Tegnap még liberalizmus volt, holnap már kommunizmus lesz. Megfojtották a szeretetet, helyébe tették az irigységet. Ez a faj kielégületlenül öregedett meg, most szörnyű haláltáncban éli ki az elmulasztott virágzást. A bátrak ölnek, a gyávák kínoznak. Hörög a levegő tőlük, baljóslatú pengés hallatszik a rónák felett. Parasztország feni a kaszáját.

Honanyák el.

Lenin-fiúk és különítményesek jönnek be kólót járva. Hol elválnak, hol újra összefogódnak.

VÖRÖS TERRORISTÁK egymás után Alulírott lakosok, tanúsítjuk: nem állt szándékunkban, nem voltunk jelen, nem ismerjük. Nem mi jártunk a főhercegnő ingeiben, kérem szépen, női ingben! Még kevésbé ettünk hatféle húst, miután

levágtuk az áldozatok bal fülét és meg sem várva, hogy kihűljenek, letéptük róluk a ruhát. Nem mi voltunk az akasztóvonal utasai, akik vízzel telt pincébe dobáltuk a legéppuskázott holttesteket azután, hogy még a cipőt is lehúztuk róluk. Nem mi öntöttük le mésszel a körjegyzőt, akinek minden bűne az volt állítólag, hogy lakásán egy szivartartónak használt játékpisztolyt találtunk. Bizonyítjuk és tagadjuk, hogy egyszerre két oldalról sütöttük volna el a puskát a kivégzettek álla alatt, hogy szétrobbanjon a fejük. Mi kérem, tisztelt nyomozó hatóság, kaptunk kiképzést.

FEHÉR TERRORISTÁK *egymás után* Mi pedig születésünknel fogva a legtürelmesebb és legnyugodtabb fajta vagyunk, turáni, csakis ennek tudható be, hogy népítéletnek aránylag kevesen estek áldozatul, azok se nekünk, erre meg is esküdhetünk. Annál is inkább, mivel tudjuk: a kivégzés pillanatában minket nem lát senki, mert ilyenkor magányos emberek állnak szembe a végső örökkévalósággal, és a földi élet egyszeriben irreálissá válik. Igazoljuk, hogy nem voltunk, nem lehettünk banditák, akik a felkötöttek nyakába fatáblát akasztottak, vagy vörösre festették a házakat, hogy éjszakai rablóportyáikon tudják, honnan lehet nagy értéket rabolni. Kivalljuk, bevalljuk, akár a zubbonyunkra is varrjuk, teljes meggyőződéssel, hogy az ember több, mint a politikai meggyőződése, eszünkbe sem jutna tehát kivájni ellenségeink szemét, szöveget verni a fejükbe, trágyalébe fojtani őket és így tovább. Ha önök ezerszer bűnösnek kiáltanak is ki minket, a történelem igazolóbizottsága mosolyogva szagatja darabokra a véleményüket, a véleményünket.

Vörösök-fehérek összekapaszkodva, együtt lejtenek el.

Apponyi Albertre emlékeztető figura lép be fekete köpenyben. Cylinderéből nemzetiszínű selyemsálat húz elő. Lengetni kezdi, mint a tornászok a szalaggyakorlatnál. Kecseseen szökeggel hozzá.

TRIANONI FŐTÁRGYALÓ Ahol a szellem, ott a győzelem, mi állunk magasabb kultúrfokon, minket valahogy mégis elkerül a győzelem, miért?, mert a győzelem nem tanult meg a mi nyelvünkön, keresgéli a szavakat, de mindig más nyelven találja meg, a mi nyelvünk nehéz neki, a mi kultúrfokunk elérhetetlen számára, intőt is adhattunk volna neki, de csak figyelmeztetést kapott, igen, mi híresen elnézőek vagyunk, ezt is jól elnéztük, hogy elmulasztja a kötelességét, pedig nem kértünk sokat, csak hogy értsen szót velünk, ne érezze magát idegennek köztünk, ezerszer elmondtuk, törvénybe foglaltuk, aki nem beszél az államnyelvet, az nálunk nem csinál karriert, persze nem erőszak a disznótor, ha a győzelemnek nem életcélja, hogy a mi nyelvünkön ki tudja fejezni magát, akkor magára vessen, akkor nem lesz az álomalkotó nemzet része, kiveti magából a nemzetálmom teste, a nemzet álomteste, kiveti a történelem, a mi történelmünk legalábbis, egyébként nem értjük, miért nincsen jobb szívvel irántunk, miért hiányzik belőle ennyire az igyekezet, hogy egy legyen közülünk, hogy a miénk legyen, miért ilyen ellenséges velünk, úgyhogy most, mikor ugyanúgy, mint mindig, legfőbb ideje, hogy.

Főtárgyaló szalaggyakorlat közben el.

Árnyjátékokat látunk, fejeket, időnként összehajolva, majd sorban mindenkitől hevesen hátrító mozdulatokat: a magyar minisztertanács ülészik 1920-ban.

MAGYAR MINISZTERTANÁCS *nevében egy hang* Legfőbb ideje, hogy találjunk valakit, valakit, aki aláír, alá írja, hogy átkozott a kéz, amely aláírja, alá, a kép alá, találjunk egy alávaló tollat, egy tollforgót, egy tollforgatót, egy szélkakas újságíró, az mindig akad, mindig akad ilyen akasztófavirág, ilyen tollforgató igen, de államférfi, aki kiutazna és aláírna, egyelőre senki, pedig ha senki sem vállalja, annak súlyos következményei lesznek, ha nem írjuk alá, az beláthatatlan következményekkel járhat, azt ugyan nem látjuk be, hogy miért megint bennünket sújtanak, hiszen tele vagyunk sujtással, tele a menténk, kötésig tele vagyunk, békekötésig és főleg utána, utána leszünk tele, utána lesz tele mindenünk, de ki vállalja?, nincs senkink, aki kiutazna és aláírna, hogy ránk zúdítsa a sosem látottat és elhárítsa a még annál is szörnyűbbet, nincs egyetlen miniszterünk, aki aláírásával tanúsítaná, hogy tudomásul vesszük azt, amit nem lehet tudomásul venni, pedig mindegyik tud írni, aláírni pedig különösen, oda se néz, és aláír, nem ez a miniszterség?, de nem, ő ennek ellenére sem, ő az elszakított területekről származik, pont ő legyen, aki elárulja földijeit?, nem, és ő sem, ő aztán végképp nem, mit képzél magáról a világ, hogy az országon elkövetett legnagyobb igazságtalanságot éppen az igazságügy-miniszter írja alá?, ő ugyanezért nem, mert ő meg hadügyér, neki másért kell tartania a hátát, a seregért, ő meg, már bocsánat, de nem kockáztatná, hogy agg édesapja, az egykori szabadságharcos kitagadja, szóval most, mikor ugyanúgy, mint mindig, legfőbb ideje, hogy.

Kivilágosodik a terem egyik fele az asztalnál ülőkkel és az állva várakozókkal együtt. A háttérben kivetítőn modernista filmnyelvi kísérlet, például Moholy-Nagy Fényjátéka indul, belép a két magyar delegátus, magyar nemzeti címernek vagy középcímermintás ruhába öltözve cipőtől a cilinderig (à la Gilbert & George), az aláíró asztal felé tartanak.

KISANTANT KÉPVISELŐI *asztal mellől felállva sorban* Mi idegenek, beszivárgók, csatornába való, kultúrhiányos előemberek kiállunk a medence egysége mellett, mellette állunk a medencének, itt állunk körülötte és feláldozzuk békénk érdekében a veres tehenet, a fehér lovat és a zöld gyíkot.

A két magyar delegátus menet közben leveszi cilinderét, fejükön láthatóvá lesznek a kecskebak szarvak. Szarvuk közt szalag, azon felirat: Culpa est noster. Az antant delegáció jelen levő küldöttei sorban felállva, szmokingosan csápolva, egymás után a magyar delegátusokhoz intézik a szót.

ANTANT KÉPVISELŐ 1 *Mi pediglen, önző, hitszegő, lelketlen Nyugat kivonjuk aranyhegyű töltőtollunkat, Mont Blanc típusú aláírótollunkat, tolle, lege, hogy a fegyverek párbeszédét egyszer s mindenkorra számúzzuk kontinensünkről, mégpediglen úgy, hogy a mi fegyverünk lyukat beszélhessen bárkibe, az övéké meg örüljön, hogy lyuk van a csövében, de ilyenből se legyen sok, úgyse lesz több háború, most gondoskodunk róla, gondoskodjanak önök is, tegyenek róla!*

ANTANT KÉPVISELŐ 2 Ha volna lelkünk, most ideinvitálnánk az önök népét, az egész országot, ideültetnénk ehhez az asztalhoz és megvendégnénk fejedelmien, ez ám a terület asztalka, rajta az önök jövője, merthogy a múltjuddal nem lehet mit kezdeni, az elmúlt végérvényesen, hiába kérvényezik a múltjukat, hiába folyamodnak érte, a múlt elmúlt, ellenben itt a jövő, ezért kezességet vállalunk, ez a jövőjük biztosítása, életük alkonýára, az tuti, hogy jóvátehetnek mindent, azt is, amit el sem követtek, cserébe biztosítva lesznek további összezsugorodás ellen, persze csak bizonyos határig.

Az egyik magyar delegátus az aláíró asztalhoz lép. Némi habozás után leül. Majd a másik is.

ANTANT KÉPVISELŐ 3 Én örülnék az önök helyében, hogy itt ez az átkos, nem, árkus papír, hogy van jövőjük, hogy nem írtuk le önöket, hogy nem írtjuk ki önöket, miért olyan sápadt?, foglaljon helyet, nem, ott áll, dacosan. Mondja, hogy csinálják, hogy mindig a rossz oldalon állnak?, annyi oldala van a világnak, és mindig azon az oldalon! Most is, mire számít? Írja oda, hogy mende tekel, és menjenek el. Nekünk mindegy, mit játszik, kinek játszik, minek látszik, az a kéz a haza keze, az a kézvonás a haza szégyene, na ugye, hát nem ezt akartuk?

Az aláírás közben az előbbieket együtt, valamint Marianne, John Bull és Uncle Sam jelmezében a három nyugati nagyhatalom zene nélkül Carmagnole-t táncolnak a felszalagozott tárgyalótermi fogas körül.

Az előtérben megjelenik a jelképes Nyugat bankjegymintás cilinderben, szabadkőműves láncsal és köténnyel ékes szmokingban, egyik kezében bőrönd, a másikban földgömb. A bőröndöt letéve pörgetni kezdi az ujján a földgömböt, majd felveszi a bőröndjét és lépked néhánýat. Így járja körül az asztalnál ülő magyar aláírót.

NYUGAT Könnyű nekünk, a felvilágosodás gyermekeinek, a kőműves kötényünkkel meg a vakoló kanalunkkal meg a kereskedelmi flottánkkal, mi a fél világot kolonializáltuk, vittük a kultúrát és az emberi jogokat, nagy kanállal adtuk be nekik, be nem állt a szájuk a kultúrától. Isten csak világot teremtett, de mit ér a világ áruk és eszmék szabad áramlása nélkül? Ha mi nem kolonializálunk, hol veti meg a lábát a keresztény civilizáció? Mi teremtettük meg az egy isten hitének világpiacát, mi felvilágosultak, és persze az egy mínusz egy isten hitéét is, az is piacképes; könnyű nekünk, bárkit kereskedelmi blokádal alá vehetünk, ez a kulcsa mindennek; de kit kényszerítsenek térdre a peremen lévők, a kontinens lúzerei, mit vonjanak meg és kító? Nekik, úgy látszik, nem maradt más, mint a saját házuk táján széjjelnézni, mert a mi piacainkon már se a kínálati, se a keresleti oldalon nem találnak helyet, se a zsölylyében, se a páholyban, se a kakasülön, nagyon sajnáljuk, de lesznek szívesek otthon zsákolni, otthon zsákmányolni, hazai vizeken kizsákmányolni, saját kipróbált módszereik szerint, ne mi legyünk kénytelenek ott is fojtogatni a dolgozót, vegyenek részt ők is a világfolyamatokban, vegyenek részt önök is, aknázzák ki a természet kincseit, mintha csak az önökéi volnának, azok is, a hazájuk kincsei, illetve, most már a hazájuk nincsei, hiszen sajna elvesztették

őket, föltették a hadirülettre, piros párosra, és tessék, fekete páratlan, mind-egy, kölcsönből is lehet élni, aknázzák ki a lehetőséget, vegyenek el attól, akitől nem szégyellnek!

Magyar delegátusok el. Táncnak vége. Filmnek vége.

Girardi kalapos, nyári öltönyös férfi lép elő sétatálcával. Beszéd közben néha kis foxtrott vagy baltimore – a pálcával mint partnerral.

SEMLEGES BÉKEMEGFIGYELŐ Hallják?, ez egy ismétlőfegyver, először lepuffantják vele az ártatlan népeket, a gyengébbeket, utána megbüntetik őket azért, mert nem voltak erősebbek. De hát hogyan erősödhetnek meg, ha folyton ők húzzák a rövidebbet?, mikor van idő föltuningolni az országot, ha közben folyton jóvátételt kell fizetni, büntudatot tárolni, hogy ezt csak magadnak köszönheted, ami kollektív öngyilkosság egy kollektívának, egy pártaktívának éppúgy, mint egy vitézi rendnek, bármilyen rendnek, bármilyen berendezkedésnek, márpedig öngyilkos rendszerek csak ideig-óráig maradnak életben, ezért a haza, a népegész, a nemzetész gondol egy egészségeset és épet, és onnan vesz lakhatást, pénzt, lehetőséget, életet, ahonnan vehet; nincs nála találékonyabb, mindig talál olyat, aki még nála is bűnösebb, aki halálfia, akinek a sorsa a bűnbaké, ekete pekete cukota pé.

Békemegfigyelő el, a terem trianoni fele elsötétül.

Kivilágosodik a terem másik része. Nagybajszú atyafiak válnak láthatóvá: gazdák, úgymond. Lehetnek honatyák, lehetnek alispánok, lehetnek szolgabírók vagy rendőrőrmesterek. Időtlen magyar típus mindegyik. Legényest táncolnak zene nélkül, mindig az ropja, aki nem beszél. Olyan, mintha tanúvallomást tennének.

GAZDÁK 1 Mi a kutyánkkal se bánánk úgy, ahogy mások bánnak mivélünk.

Persze vannak határok, amit a kutyának kutyakötelessége tisztelnie, például nem ott eszik, ahol mi, nem ül a jog asztalához, nem rágsálja a gumiparagrafusokat, azokat mi hozzuk neki, hogy ne kelljen úgy tennünk, mintha nem mi volnánk a gazdák és ő a kutya, a mi házunk sajnos összement, kis híján összedőlt, normális kutya jelzi a földrengést, hallottuk, hogy szűköl?, nem, inkább csak többet zabált, mindennap degeszre falta magát, kivel van ez a kutya?, kinek szolgál? ha nem szól, nyilván ki akar szolgálatni, közben, ki érti?, megállás nélkül ugat, az ember a saját hangját nem hallja tőle, ugat, megugat mindenkit, minket is, belénk mar, akik a házunkba fogadtuk, a mi kutyánk, de nem a mi kutyánk kölyke, ismerjük az ilyet, száz közül is megismerjük, hamis, a szeme se áll jól, na várjál, na várjatok, na várjanak, jön még kutyára dér!

GAZDÁK 2 Kerülj kijebb, mondjuk barátságosan, mondhatnánk úgy is, kívül tágasabb, csak az marad, aki a mi nótánkat fújja, fujj, ti még éltek? Nota bene, nem mi rúgtuk fel a fegyverszünetet, nem mi árultuk el a szövetségesünket, nem mi támadtuk magunkat hátba, nem mi csináltunk patkányforradalmat, nem mi voltunk az utolsó kotlós, csak a lovunk volt botlós, pedig lerúgattuk véle a csillagokat, fölcstillagoztuk véle a kabátokat, nem, azok se mi voltunk, hanem a nemzet sírásói, a nép ellenségei. Meg kell vonni a határt, a belső ha-

tárt, körülkeríteni, az is Magyarország, csak nem Mária-ország, hanem a pária országa, kényszerlakhely, laktanya, kőpriccs, vizesbab, éljen, ha tud, a beutalt, a kiutált, vizeljen maga alá, csak ne közeljen, bedesz-kázott ablak mögött várja ki a sorát, a saját sarát, majd mi összehozzuk, rákenjük, most ennek van szezonja, a kiebrudalásnak, a lapátnak, a nagytakarításnak, milyen szép is egy nagy közös háló, egy ilyen infernáló, nem, internáló tábor, erre gyúrunk, amíg meg nem szilárdulunk, kerüljenek kijjebb!

A háttérből kiválik a bírói pulpitus. Népbírák az asztal mögött kabátban.

NÉPBÍRÁK 1 Táguljanak, kedves vérszipolyok, kedves kártevők, önök egy új kor szülőcsatornáit, a bébi már megfordult, a kedves anyuka mindenhónapos, mi feszítjük szét a lábát, mi bábák, szintiszta véletlen, hogy nem asszonyok, mi arra kaptunk képzést, hogy világra segítsünk egy új kort, egy új kört, a régi bezárult, az erőszak maradt, semmi sem születik magától, minden, ami ma, ami van, úgy általában, gátol, ezt át kell vágnunk, különben végünk, illetve vége annak, amit el sem kezdtünk, szóval ez se fog menni vér nélkül, az új kor pirosan szánkázik az új világba, vérben és lucsokban, abban a mocskokban, amiből vétettünk, amire mindig rátettünk, így együtt, közös erővel. Huszonöt év, huszonötöt neki!, nekünk. Nem volna nehéz végigvágni rajta, csak minek? Elmúlt, elmulasztva mindent, amit tennie kellett volna, végül felülmúlhatatlan lett a vérben, a veszteségben, pont akkor nem volt, amikor lennie kellett volna, negyvenégyben. Megy a levesbe, ahogy az elődei.

NÉPBÍRÁK 2 Na és mi, jogvégzettek, mi talán nem asszisztáltunk a végzethez? Már rég a mélybe zuhant a szekér, a szárnyas lovat, a táltost, az éltes lovassal a hátán elnyelni látszott az ingovány, a nemzetpusztulása, amikor észbe kaptunk, hogy rossz az irány, az országirány. Mi sem vagyunk makulátlanok, de van jogunk, a joghoz értünk, és a jog van értünk, nem mi a jogért. Aki ennyit megért, az mehet bábának, az valamivel szolgálhat. Valami születőben van, egyelőre formátlan, alaktalan. Reméljük, nem szörny születik, nem egy újabb zsarnokság tapad majd a kezünkhöz. De ha Justitia, a trénerünk terel oda minket: gyerünk, fiúk, fogjátok ezt a ki tudja, mit, és válasszátok le róla, mosátok le róla, amit lehet, vizsgáljatok, mérlegeljétek, ítéljétek, akkor mégse mehetünk ki a szülőszobából.

NÉPBÍRÁK 3 Közben apuka is beszél, mármint a politika, hé, jog, alszol? Mi? Le se hunytuk a szemünk egész éjjel. De meglett, kicsusszant szépen. Tessék: száz cikkelyt tettünk beléje, ha már az isten nem tette beléje, van keze, feje, lába, kicsit csámpás, kicsit kancsal, de erős, mint a vas. Az egyik szeme lágy, megbocsátó, a másik félelmetesen szikrázik. Egyem a szívét! Egy hónap nem telik bele, túlnő mindannyiunkon, túlnő árkon-bokron, csavarja, tépi, nyúvi a bűnt, egyeli, mint a répát, ritka nagy ritkítója lesz a fasiszta maradványoknak.

A közelükben Szűz-mária-szerű Justitia és Szentjózsef-szerű Politika hajol a jászolbólcső fölé, ahol paragrafusfejű vörös Kisded áraszt nagy fényt; ő a frissen született népbírói törvény. A bírók mint pásztorok sorban a jászolhoz járulnak, letérdelnek, törvényteker-csekkel ajándékozzák meg, illetve paragrafusokkal etetik az újszülöttet.